

Οι ποιητές δεν θα χαθούν ποτέ

«Από της ζωής τα μέρη χάθηκαν οι ποιητές»; Το κοινό που παρακολουθούσε εκπατικό την Κάτια Γέρου να ςυντανεύει, να κάνει παρούσα και μελλοντική τη μνήμη του Θεάτρου Τέχνης, εκεί στο ίδιο υπόγειο της Στοάς Αρσάκη, θα απαντούσε στον προκλητικό αυτό τίτλο της παράστασης με σιγουριά: Οχι! Οι ποιητές ήταν εκεί. Ο Ανούγι, ο Τένεσι Ουίλιαμς, ο Λόρκα, ο Μπρεχτ ήταν εκεί. Ο Χατζιδάκις, ο Ελύτης, ο Γκάτσος και πάνω από όλα ο ίδιος ο Κουν και ακόμα ο Λαζάνης, ήταν εκεί. Μα πιο πολύ απ' όλα ήταν εκεί η ατμόσφαιρα της μυσταγογίας του υπογείου, ήταν εκεί οι μνήμες, οι συγκινήσεις που μας έκαναν να πηγαίνουμε σε κάθε νέα παράσταση σαν να ήταν –και ήταν πραγματικά– ένα ερωτικό ραντεβού.

Ο Κουν ήταν ποτισμένος με Ελλάδα. Αυτός, που τον έλεγαν Εβραίο και αθέο, ήταν σίγουρος όσο κανείς για τη συνέχεια που τον έδενε με τον Αισχύλο και τον Σπαθάρη. Ήταν ο μύστης που μας μυούσε στο ιερό και το μιαρό του θεάτρου. Με το έτοι θέλω της τέχνης του. Αφού και οι Εβραίοι της Ελλάδας είναι, ας μην το ξεχνάμε, ανάμεσα στους πιο παλιούς, τους πιο αυθεντικούς Έλληνες. Αφού και οι άθεοι, οι πιο προικισμένοι, προσεύχονται στον δολοφονημένο θεό. Ο Κουν ήταν ένας μαγνήτης. Συγκέντρωνε γύρω του ιδιοφύες, τις παρέσυρε στα όνειρά του, κατακτούσε μαζί τους τον κοσμάκη και τον Κόσμο. Είναι εκεί και μας δείχνει προς τα πού να οδηγήσουμε το θαλασσοδαρμένο καράβι του πολιτισμού μας, αλλά εμείς, οι πιο πολλοί τουλάχιστον, προτιμάμε την ξέρα. Το ζήτημα είναι κατά κύριο λόγο πολιτικό. Για την ακρίβεια ζήτημα πολιτισμικής πολιτικής. Τα Οσκαρ, τα Νόμπελ, τα Λένιν, τα βραβεία του θεάτρου των εθνών που κέρδισε ο Κουν και η γενιά του, ο Κουν και οι φίλοι του, θα έπρεπε να μας είχαν παραδειγματίσει: πώς να είμαστε ο εαυτός μας. Πώς να είμαστε πολίτες του Κόσμου. Πώς να μην είμαστε κομπλεξικοί ενήμεροι επαρχιώτες, έτοιμοι να μιμηθούμε από τρίτο χέρι αυτά που έχουν κιόλας ξεθυμάνει στις μεγάλες πιάτσες.

Τα κείμενα που ζωντάνεψε η Κάτια Γέρου, με τη διακριτική όσο και καίρια παρέμβαση του σκηνοθέτη Βασίλη Νικολαΐδη, την υποδειγματική δραματουργική συμβολή της Αγαθής Δημητρούκα και την αισθαντική παρουσία του μουσικού Θόδωρου Κοτεπάνου, ήταν η φωνή, πάντοτε παροντική, του αληθινού θεάτρου. Το «Λεωφορείον ο Πόθος», «Ο γυάλινος κόσμος», «Το γλυκό πουλί της νιότης» του Ουίλιαμς. Η «Αντιγόνη» και το «Ορφέας και Ευρυδίκη» του Ανούγι, ο «Ματωμένος γάμος» του Λόρκα, «Ο κύκλος με την κιμωλία» του Μπρεχτ. Ο λόγος του θεάτρου, που δεν είναι ποτέ νέος ή παλιός, αλλά αυτός που λάμπει με τη δύναμη της αστραπής. «Η εποχή μας δεν φωτίζεται με κεριά, αλλά με αστραπές», λέει κάπου ο Ουίλιαμς. Δεν είναι ατάκα που μπορεί να γράφτηκε χθες είτε σήμερα. Είναι λόγος-αστραπή που φωτίζει το αύριο.

Η Κάτια Γέρου πρέπει να γεννήθηκε κάτω από τον αστερισμό του Πρωτέα, είτε, αν είμαστε οπαδοί του Δαρβίνου, που δεν ήταν τόσο ήλιθιος όσο νομίζουν οι νεοδαρβινιστές, να είχε κάποιο πρόγονο χαμαλέοντα. Πέρασε από τον ένα ρόλο στον άλλο, από τον έναν κώδικα στον άλλο σαν να έπινε ένα ποτήρι νερό. Με μια αδιαφιλονίκητη τεχνική μαεστρία, χωρίς ούτε για μια στιγμή να κάνει επίδειξη τεχνικής. Έκανε αυτό που θα ήταν μια νοσταλγική αναδρομή, αυριανή ρεπερτοριακή και υποκριτική πρόταση. Αυτό το άρθρο δημοσιεύεται Μ. Τρίτη. Την ημέρα που στις εκιλησίες ψάλλουν το τροπάριο μιας γυναίκας, της Κασσιανής, για μια γυναίκα, την εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσσόυσα Μαγδαληνή, αλλά και για όλες τις γυναίκες, από τη Σαπφώ ώς την Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου και για κάθε γυναίκα που ζει για την ποίηση και τον έρωτα. Θυμάμαι την Κάτια Γέρου να ςυντανεύει το υπόγειο που αγαπήσαμε και ξαναλέω. Οχι, όσο υπάρχει έστω και μια φωνή σαν τη δική της, δεν χάνονται οι ποιητές.

Τις ΠΕΡΗΣ
ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ